

Huvudman

Värmdö kommun
varmdo.kommun@varmdo.se

Ärendet

Tillsyn av Möja skola, grundskola i Värmdö kommun

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Värmdö kommun att senast den **1 september 2022** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande utbildning vid viss skolenhet. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Värmdö kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Värmdö kommun ska vidta följande åtgärder

Utbildning vid viss skolenhet

1. Se till att berörda elever får undervisning i lokaler som tillhör den skolenhet som eleverna är placerade vid. Detta gäller även eventuell fjärrundervisning. (1 kap. 3 §, 10 kap. 29 och 30 §§ och 21 kap. 12 § skollagen)

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån uppgifter om eventuella missförhållanden hösten 2021 inlett en tillsyn av Möja skola i Värmdö kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Möja skola följer gällande bestämmelser om utbildning vid viss skolenhet.

Tillsynen har genomförts genom digitala intervjuer med elever, lärare, och rektorn den 16, 17 och 20 december 2021. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Skolinspektionen bedömde i beslut den 4 februari 2020 med dnr SI 2020:585 att Värmdö kommun inte organiserade skolverksamheten i skolenheter som överensstämmer med författningarnas krav då avståndet mellan Värmdö skärgårdsskolas skolbyggnader var alltför stort. Av utredningen framgick att skolbyggnaderna låg på fyra öar och att avståndet mellan dessa var mellan 4,9 och 18,8 kilometer. Värmdö kommun inkom med en redovisning och Skolinspektionen bedömde i beslut den 17 juni 2021 att Värmdö kommun vidtagit tillräckliga åtgärder för att avhjälpa bristen. Denna bedömning gjordes utifrån att kommunen fattat beslut om att Värmdö skärgårdsskola delas in i skolenheterna Djurö skola, Möja skola, Runmarö skola och Svartsö skola.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ska se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Utbildning vid viss skolenhet

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med rektor, två lärare och de högstadiееlever som går på Möja skola framkommer bland annat följande. Eleverna har när- och/eller fjärrundervisning på Svartsö skola en dag i veckan, närundervisning på Djurö skola tre dagar i veckan och fjärrundervisning på Möja skola en dag i veckan. Restiden till Djurö skola är cirka 1,5 timme en väg. Den undervisande läraren brukar befinna sig på Runmarö skola eller Djurö skola när eleverna har fjärrundervisning och det är samma lärare som eleverna träffar när de har undervisning på Djurö skola. En handledare, som inte är lärare, finns på plats de dagar eleverna har fjärrundervisning. All undervisning på Möja skola sker genom fjärrundervisning förutom elevens val, där eleverna får hjälp av handledaren.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att en kommunal huvudman ska organisera sin grundskola i skolenheter och att varje elev ska få placering vid en skolenhet (10 kap. 29 och 30 §§ skollagen).

Med skolenhet avses av huvudman för annan skolform än förskola organiserad enhet som omfattar verksamhet i en eller flera skolbyggnader som ligger nära varandra och till enheten knuten verksamhet som inte bedrivs i någon skolbyggnad (1 kap. 3 § skollagen). Av förarbetena framgår vidare att det med begreppet skolenhet avses de fysiska byggnaderna, lokalerna och utrymmena där huvudmannen bedriver sin verksamhet. För att flera byggnader ska anses tillhöra samma skolenhet krävs att de ligger någorlunda nära varandra och på ett naturligt sätt hör ihop. Byggnaderna i en skolenhet ingår också i samma administrativa enhet. Även verksamhet som inte bedrivs i någon skolbyggnad, men som är nära knuten till enheten omfattas av begreppet skolenhet. Här avses t.ex. skolgårdar samt idrottsplatser i nära anslutning till skolans byggnader (prop. 2009/10:165 s. 633).

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen).

Elever som deltar i fjärrundervisning ska göra det i lokaler som skolenheten disponerar (21 kap. 12 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av utredningen i ärendet framkommer det att undervisningen för eleverna i högstadiet på Möja skola genomförs på andra skolenheter fyra av skolveckans fem dagar. En av dessa dagar har de fjärrundervisning på en annan skolenhet. Undervisningen på Djurö skola och Svartsö skola genomförs i lokaler som inte ligger nära Möja skola. Denna undervisning omfattar nästan alla ämnen. Det är bara en av skolveckans dagar som eleverna har undervisning på Möja skola. Denna dag har de fjärrundervisning, förutom när de har elevens val.

Av skollagen följer att kommunala huvudmän ska organisera sin grundskola i skolenheter och att elever ska få placering vid en viss skolenhet. Utbildningen ska bedrivas vid skolenheten, detta gäller även eventuell fjärrundervisning.

Skolinspektionen bedömer att det inte är förenligt med skollagen att utbildningen för eleverna i högstadiet i huvudsak bedrivs på annan plats än vid skolenheten. Elever ska ges undervisning på den skolenhet som de har blivit placerade vid. Skolinspektionen konstaterar också att eleverna i högstadiet en dag i veckan får fjärrundervisning vid Svarstö skola. Detta är inte i enlighet med skollagen då även fjärrundervisning ska bedrivas i lokaler som skolenheten disponerar. Skolinspektionen bedömer sammantaget att utbildningen för elever i högstadiet

vid Möja skola inte uppfyller skollagens krav eftersom utbildningen till största del genomförs i lokaler som inte tillhör skolenheten.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Värmdö kommuns verksamhet vid Möja skola uppfyller inte författningarnas krav vad gäller utbildning vid viss skolenhet. Det finns därför skäl att förelägga Värmdö kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Beslutet har fattats av undervisningsrådet Joakim Öberg.

Utredaren Johanna Olsson har varit föredragande i ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även regionstabsjuristen Linnéa Lundberg medverkat.